

Lausunto Tehylle/AVille koskien yksityisellä puolella kättilön tekemiä ultraäänitutkimuksia

Ensimmäisenä asian on asianmukainen erikoistumiskoulutus (vatsa, verisuonet, sikiötutkimus). Itse asiassa tämä tulisi vaatia niin kunnallisella kuin yksityissektorilla (sonograferi) , koska kyse on paljon suuremmasta kokonaisuudesta kuin pelkän tutkimuksen suorittaminen. Tiedämme että tutkimuksia tehdään pelkällä työpaikkakoulutuksella ja se on erittäin ei suotavaa. Sillä tässä erikoistumiskoulutuksessa tulee olla asiaa mukana mm sikiötutkimuksissa ihmisen varhaiskehitys, raskauden eri vaiheet, patofysiologia, gynekologisten ja raskaudenajan ultraäänitutkimusten protokollat, sikiön mittaukset ultraäänen avulla. Lisäksi opinnoissa tulee olla (jotka puuttuvat täysin työpaikkakoulutuksista) mm ultraäänifysiikka ja laiteoppi, ultraäänen fysikaaliset perusteet, ultraäänilaitteen turvallinen käyttö, ultraäänitekniikan optimointi (system gain, time gain, TGC) ja virhelähteet sekä kuvaustasot (sagittaali, koronaali ja aksiaalinen) ja niiden merkitys. Unohtamatta laadunvarmistusta ja työturvallisuutta ja löydösten kirjaamista.

Nykytekniikalla konsultointimahdollisuus voi olla myös reaaliaikaista, eikä kuvatallenteisiin perustuva. Konsultointimahdollisuus tulee olla sonograafereilla on saatavilla, tai mikäli näin ei ole tulee tutkittava ohjata jatkoselvittelyyn asiassa. Koska ultraäänitutkimuksessa on kyse nimenomaan käden ja aivojen yhteistyöstä ja kuvadatalta ei ole niin suurta merkitystä – moni asia riippuu mm anturin ja/tai käden asennosta.

Eli vähin vaatimus tutkimuksia tekeville on asianmukainen erikoistumiskoulutus, riittävä dokumentoitu näyttöjen määrä, sekä näyttökoe. Konsultointimahdollisuus on hyvä, mutta tutkittavan voi aina epäiltäessä jotakin poikkeavaa lähetettävä jatkoselvittelyyn. Myös työsuojelulliset asia ovat kiinteänä osana erikoistumiskoulutusta, jota ei muualta välttämättä saa.

Tätä osaamista ei ole läheskään kaikilla gynekologeilla!

Mielelläni annan lisätietoja tarvittaessa

Päivi Wood
Toiminnanjohtaja
Suomen Röntgenhoitajaliitto ry